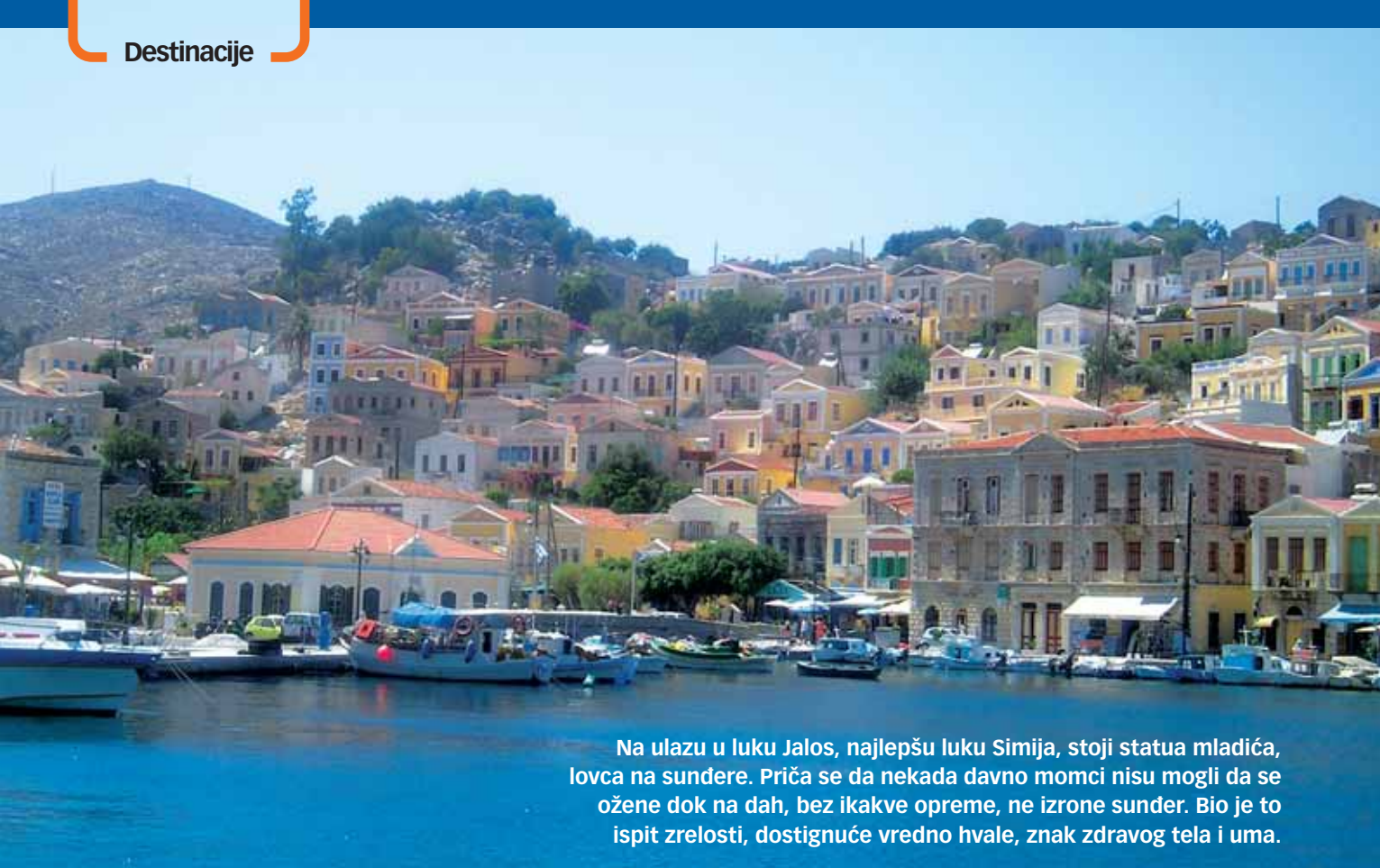

Na ulazu u luku Jalos, najlepšu luku Simija, stoji statua mladića, lovca na sundere. Priča se da nekada davno momci nisu mogli da se ožene dok na dah, bez ikakve opreme, ne izrone sunder. Bio je to ispit zrelosti, dostignuće vredno hvale, znak zdravog tela i uma.

Tekst i fotografije: Gordana Zdjelar

Ostrvo Simi

Biser Dodekaneskog arhipelaga

Severno od Rodosa, blizu turske obale, leži ostrvo Simi, biser Dodekaneskog arhipelaga. Na prvi pogled, kada mu se približavate sa mora, gole strme vrleti deluju pomalo zastrašujuće. Kada nakon takvog prvog utiska uplovite u zaliv Jalos, ne možete a da se ne oduševite. Pogled na zaliv u obliku potkovice kojim dominira zvonik iz 1881. godine i starinske, neoklasicističke, uređeno, pastelno okrečene kuće govori da je ovo nekada bio izuzetno bogat grad. Zapravo, još koliko do pre 100 godina, ovo je bilo jedno od najprosperitetnijih grčkih ostrva. Danas je to atraktivno, mondeno turističko mesto, koje je zadržalo svoju autentičnost. Godine

Godine 1970. donet je zakon o zabrani gradnje, tako da ovde nema velikih modernih hotela, već su postojeće kuće preuređene da pruže punu udobnost posetiocima, ali, istovremeno, zadrže patinu i probude nostalgiju.

1970. donet je zakon o zabrani gradnje, tako da ovde nema velikih modernih hotela, već su postojeće kuće preuređene da pruže punu udobnost posetiocima, ali, istovremeno, zadrže patinu i probude nostalgiju.

Kada vaš brod pristane uz kameni dok, prvo na šta nađete je niz prodavnica od kojih većina prodaje sundere i školjke u ogromnim košarama. Nekada sunder-velesila, Simi danas uvozi ove proizvode sa Tajlanda, što zbog činjenice da u vodama oko ostrva sundera više

Zaliv Jalos

nema kao nekada, što da bi se zaštitila priroda, a opet zadovoljile potrebe turista.

Nasuprot prodavnicama, na vezu se uvek nalazi niz atraktivnih jedrilica i brodova za koje je Simi pravi magnet. Moguće je da su se neki od ovih brodova, barem oni stariji, zapravo vratili u

domovinu. Brodograditeljski zanat se i dalje neguje, mada ni prineti kao u vreme kad se odavde porinjalo i po 500 brodova godišnje. Ova plovila bila su nadaleko poznata po brzini, zahvaljujući čemu su Simljani mogli da aktivno učestvuju u ratovima za oslobođenje od Turaka i uspešno trguju.

Mit i istorija

Po legendi, na Simiju su se rodile tri gracije, a ime je dobio po nimfi Simi koja se udala za Boga mora, Posejdona i rodila Htoniosa, vođu prvih stanovnika ovog ostrva. Druga legenda kaže da je ime dobio po princezi sa Rodosa koja je na Simi pobegla sa Bogom Glaukosom, jer otac joj, kralj, nije bio zadovoljan

Brodograditeljski zanat se i dalje neguje, mada ni prineti kao u vreme kad se odavde porinjalo i po 500 brodova godišnje. Ova plovila bila su nadaleko poznata po brzini, zahvaljujući čemu su Simljani mogli da aktivno učestvuju u ratovima za oslobođenje od Turaka i uspešno trguju.

njenim izborom. Tokom starih vremena Simi se još zvao Kariki, Aigli i Metapontis, a prvi narodi koji su

ovde živeli zvali su se Kariansi i Leleges. Homer je zapisao da je Simi učestvovao u Trojanskom ratu sa tri broda, predvođen Simiotom, Kraljem Nireasa. Rimljani su stigli u 2. i 1. veku nove ere, a nakon njih nije ih zaobišao vizantijski period.

Zlatno doba ovde počinje dolaskom vitezova Svetog Jovana koji su ostrvo osvojili 1309. godine i dali svoj pečat svim ostrvima Dodekaneskog arhipelaga (arhipelag od trinaest ostrva od kojih je najveće Rodos). Tada je na ostrvu počela da se razvija trgovina sunderima, brodogradnja, izgradnja velelepni zdanja i crkava koje mogu i danas da se vide, kao i zamka koji je bio sedište vitezova.

Turci nastupaju 1522, a Simljani, koji su svoju slobodu cenili više od novca, rešili su da podmite sultana u zamenu za izvesna prava i privilegije - slobodu vere, govora i obrazovanja. Zahvaljujući tome, osnivane su škole poput Akademije Sv. Marine (1756-1821.) i i dalje negovani zanati brodogradnje i lova na sundere.

Pristanište

Turska čizma je žešće zagazila 1832, a 1912. dolaze Italijani koji nisu bili mnogo blagonakloni prema domorocima, i za razliku od Rodosa, nisu ulagali u ostrvo. Kako se u to vreme pojavljuju brodovi sa motornim pogonom i veštački sunderi, ovo nekada bogato ostrvo tone u siromaštvo. Rezultat takve situacije dobro nam je poznat iz ličnog iskustva: narod masovno beži u inostranstvo. Italijanska tiranija okončala se 1943. kada su se nekoliko puta menjivali Englezi i Nemci. Dana 8. maja 1945. Nemci potpisuju povelju o predaji dodekaneskog arhipelaga i Englezi predaju ostrvo Grcima 1. aprila 1947. Na osnovu Protokola o pripajanju svih Dodekaneskih ostrva Grčkoj državi, Simi 8. marta 1948. konačno postaje deo Grčke. Na žalost, nakon rata, broj stanovnika pao je sa 23.000 na samo 6.000, a od velelepnih građevina ostale su ruševine.

Prošlost i sadašnjost

Ono što vam je neophodno kada dođete na Simi jeste šešir, tanka bela košulja koju možete kupiti na tezgi u marini, naočare za sunce i dobra kondicija. Ovo je brdovito ostrvo, pa ako imate nameru da vidite još nešto osim pristaništa, po-

trebno je da se popnete uz 375 trošnih stepenika **Kali Strate** do **Gornjeg grada** (Chorio) gde će vas dočekati tipična grčko-ruralna atmosfera prepuna mirisa domaće kuhinje, starice u tradicionalnoj odeći i kapci na prozorima jarko plave boje. Gornji grad prepun je starih kuća koje su u 18. veku naseljavali bogati meštani, a koje se sada izdaju turistima.

U Gornjem gradu nalaze se i simpatični mali **Arheološki i Nautički muzej** (otvoreni od 9.00, odnosno, 11.00 do 15.00 sati) koji vam mogu dati jasniju sliku o prošlosti ostrva. Međutim, kruna ovog mestašceta je **Kastro** - ostaci zamka iz doba vitezova Svetog Jovana sazidanog u ranom 15. veku na temeljima

Ronjenje i vađenje sundera i arheoloških ostataka je zakonom zabranjeno

Lov na sundere

Tiranija za ostrvljane

Mali bareljef u jalskom muzeju kazuje kako se nekada išlo na sundere - bez ikakve opreme, maske, peraja, uz običan konopac vezan oko struka. Jedina "oprema" bila je primitivna štipaljka za nos (radi lakšeg izjednačavanja pritiska) i ovekli pljosnati kamen (zvani "skandalopetra") koji bi hrabrog ronioca povukao na tridesetak metara dubine. Na dnu, on je imao zadatak da pronađe, odseče i sakupi što više sundera, dok god može da zadrži dah. Potom bi cimnuo konopac, što bi bio signal kolegama u malom brodu na površini da ga što pre izvuku. Godine 1913. Stasis Hakis, koristeći ovu primitivnu metodu, zaronio je na čitavih 88 metara kako bi privezao konop za sidro italijanskog vojnog broda Regina Margarita blizu ostrva Karpatos. Naravno, nakon ovog poduhvata koji podseća na Encov iz "Velikog plavetnila", Hakis je postao lokalni heroj, a Italijani su ga odlikovali medaljom i doživotnim besplatnim putovanjima na svim italijanskim brodovima.

Sa dolaskom Zibeove ronilačke opreme, na Simiju počinje "sundergroznica". Zahvaljujući tada revolucionarnom ronilačkom odelu nemačkog pronalazača, ronioci su mogli da provedu mnogo više vremena na dnu i "uberu" više sundera. Ali, usled ovolike pomame, morsko dno je ubrzo ogoljeno. Ronioci su morali da idu sve dublje. Kako nisu znali kakve posledice po ljudski organizam ostavlja rast ili pad pritiska sa naglom promenom dubine, mnogi su umirali u najstrašnijim mukama. Ostrvljani koji su sa strepnjom iščekivali povratak svojih rodaka, lov na sundere zvali su "tiranija". Oko 1919. Simljani su se dosetili kako da spasu sopstvene živote, a i dalje profitiraju: ronioci su "uvozili" iz komšiluka, sa Kalimnosa, pa neka malo drugi ginu. Međutim, kako je industrija veštačkih sundera sve više napredovala, do pedesetih godina prošlog veka lov na sundere je skoro potpuno odumro. Danas su Zibeovi skafanderi turistička atrakcija i spomenik onima koji su život dali za prosperitet ovog ostrva.

antičkog akropolja. Zamak je preživeo II svetski rat, ali je docnije korišćen kao skladište baruta. U vreme kada su Englezi treći put preuzeli ostrvo od Nemaca, 25. septembra 1944. došlo je do eksplozije koja je uništila zamak i **crkvu Vaznesenja** unutar zidina. Crkvice je, međutim, obnovljena i u upotrebi, tako da se tokom liturgija koje se služe između 7.00 i 8.00 sati možete diviti bogatim freskama. Na zvoniku umesto jednog od zvona visi ogromna

čaura bombe koja podseća na ratna vremena.

Sam Gornji grad ima 13 crkvice, međutim mnogo veća i poznatija sveta kuća koju pohode vernici izdaleka je srednjovekovni **manastir Svetog Mihajla Panormitisa**, zaštitnika moreplovaca. Nalazi se na jugozapadnom delu ostrva, oko 15 kilometara od Jalosa, i do njega se može doći kolima ili brodom. Posvećen je Arhangelu Mihajlu, zaštitniku moreplovaca. Sagrađen je 1783. na ostacima vizantijske kapele koja je bila posvećena istom svecu, a veličanstveni zvonik

iz 1905. replika je izmirskog zvonika. Manastir je godinama proširivan, tako da danas može da smesti čak 500 ljudi. Unutrašnjost crkve je u 18. veku oslikana freskama, a ikonostas krasi prikaz Mihajla u čistom srebru. U manastiru se, takođe, može naći interesantna zbirka boca sa molitvama moreplovaca i novčićima, za koje se kaže da su doplovile do ostrva, kao i vizantijska biblioteka. Gostoprимljivi monasi dočekaće vas ukusnim hlebom, a ako se ovde zadesite između 7. i 9. novembra možete da prisustvujete festivalu koji se održava u manastiru i istoimenom živopisnom gradiću. Unutar kapija manastira boravili su mnogi pobožni Grci i stranci, kako bogati bi-

znismeni, tako i zanatlije i intelektualci, tražeći duševni mir i prosvetljenje. Novac od ulaznica koristi se za finansiranje ćelija za smeštaj hodočasnika.

Pravi biser ostrva su njegove zabačene plaže. Ovde nemojte da očekujete beli pesak Kariba - plaže Simija su šljunkovite, uklesane u stene, a zapljuskuje ih najbistrija tirkizna voda Egeja. Do njih je najlakše doći brodićima koji redovno idu iz Jalosa.

Pravi biser ostrva su njegove zabačene plaže. Ovde nemojte da očekujete beli pesak Kariba - plaže Simija su šljunkovite, uklesane u stene, a zapljuskuje ih najbistrija tirkizna voda Egeja. Do njih je najlakše doći brodićima koji redovno idu iz Jalosa. Po mnogima najlepša plaža je

Pedi (do koje se stiže istočnim drumom) u malom ribarskom selu, mada vas ni **Sveta Marina** (izuzetno mirna sa ležaljka za sunčanje i peščanim dnom), **Sveti Nikolaos** (gde možete naći hlad ispod drveća) i **Nanu** (gde možete uživati u senci čempresa i društvu koza) neće razočarati. Oko 20 minuta hoda od Jalosa nalazi se **Nimborios**,

Simi je nekada bio poznat po brodogradnji

Ostrvo Simi Travel Tips

■ VODIČI

Eyewitness Travel Guide za grčka ostrva je zgodan vodič za znamenitosti, dok je po pitanju smeštaja, izbora restorana i cena nezamenljiv Lonely Planet. Ali i bez knjiga ćete se lako snaći na ovom malom ostrvu.

■ PROPUSNICE I KARTICE

Ne postoje ovakve kartice koje važe na ostrvu Simi.

■ BEZBEDNOST

Simi je veoma bezbedan, mada opreznost nikada nije na odmet. Najbolje je sa sobom ne nositi veće svote novca.

■ ZABRANE

Ne postoje zabrane, mada ne treba zaboraviti na osnovnu pristojnost kada se ulazi u crkve: pokriveni ramena i izbegavati kratke pantalone.

■ RADNO VREME

Tokom sezone, prodavnice rade do kasno u noć. Međutim, mnoge radnje rade dvokratno. Muzeji u Gornjem gradu rade samo do 15.00 časova. U jalskoj marini postoje dve banke i obe rade od 8.00 do 14.00 časova, ali Alpha ima bankomat koji možete koristiti 24 časa.

Specijalizovana agencija za Grčka ostrva

KALODOUKAS

Duke & Peterson

■ Čarter letovi iz Beograda:

Rodos, Krf, Krit, Santorini, Kos (**Novo**)

■ Čarter + brod:

Simi, Mikonos, Paros, Naxos, Ios, Patmos

■ Individualna putovanja:

Halkidiki, Atinska regija, Peloponez, Lefkada, Zakintos, Kefalonija, Samos, Skijatos, Skopelos, Lesbos, Tasos... kao i sva ostrva u okviru paket aranžmana

■ Brodske karte za putovanje između grčkih ostrva:

Minoan Lines, Blue Star Feries, Hellas Express...

www.kalodoukas.co.yu

YBC, Novi Beograd,
Bul. Mihaila Pupina 10a, lok24
Tel: 2144.144; 214.14.14
Fax: 2139.999
e-mail: info@kalodoukas.co.yu

Ivan Begova 5
Tel: 3034.980; 2631.634
e-mail: informacije@kalodoukas.com

zaliv sa ribarskim seocetom i šljunčanom plažom. Tokom leta ovde se može naći i privatni smeštaj, a mesto je idealno za one koji traže potpuni mir, budući da ovde nema prodavnica, a postoji samo jedna taverna.

Agencije, takođe, organizuju i celodnevne izlete i vode vas brodom do potpuno nepristupačnih plaža. Ukoliko se do Simija uputite svojim ili iznajmljenim brodom ili jedrilicom, bićete u velikoj prednosti i moći ćete da uživate u mirnim uvalama, gde će vas buditi pesma zrikavaca. Ipak, obavezno se opremite maskom i perajima, jer je Simi za snorklovanje idealan. Vidljivost je veoma velika, a podvodni svet će vas prijatno iznenaditi.

Uveče, dok vas koža prijatno pecka od sunca i morske vode, uputite se u neki od restorana u marini Jalos ili tavernu u Gornjem gradu. Jedna kalorična domaća musaka opskrbiće vas energijom za dalja istraživanja ostrva koja vas očekuju, a hladna lubenica osvežiti i nadoknaditi tečnost. I dok se mesec ogleda u zalivu, jedrilice mirno ljuľjuškaju i popularne grčke melodije uvlače pod kožu, osetićete spokoj kakav se samo može osetiti na rajskom ostvu. A Simi to svakako jeste. Po mnogima najlepša plaža je Pedi (do koje se stiže istočnim drumom) u malom ribarskom selu, mada vas ni Sveta Marina (izuzetno mirna sa ležaljka za sunčanje i peščanim dnom), Sveti Nikolaos (gde možete naći hlad ispod drveća) i Nanu (gde možete uživati u senci čempresa i društvu koza) neće razočarati. Oko 20 minuta hoda od Jalosa nalazi se Nimborios, zaliv sa ribarskim seocetom i šljunčanom plažom. Tokom leta ovde se može naći i privatni smeštaj, a mesto je idealno za one koji traže potpuni mir, budući da ovde nema prodavnica, a postoji samo jedna taverna.

Agencije, takođe, organizuju i celodnevne izlete i vode vas brodom do

Manastir Svetog Mihajla Panormitisa

potpuno nepristupačnih plaža. Ukoliko se do Simija uputite svojim ili iznajmljenim brodom ili jedrilicom, bićete u velikoj prednosti i moći ćete da uživate u mirnim uvalama, gde će vas buditi pesma zrikavaca. Ipak, obavezno se opremite maskom i perajima, jer je Simi za snorklovanje idealan. Vidljivost je veoma velika, a podvodni svet će vas prijatno iznenaditi.

Uveče, dok vas koža prijatno pecka od sunca i morske vode, uputite se u neki od restorana u marini Jalos ili tavernu u Gornjem gradu. Jedna kalorična domaća musaka opskrbiće vas energijom za dalja istraživanja ostrva koja vas očekuju, a hladna lubenica osvežiti i nadoknaditi tečnost. I dok se mesec ogleda u zalivu, jedrilice mirno ljuľjuškaju i popularne grčke melodije uvlače pod kožu, osetićete spokoj kakav se samo može osetiti na rajskom ostvu. A Simi to svakako jeste. ●

Ostrvo Simi Travel Tips

■ KUHINJA

Kuhinja je pretrpela veliki turski uticaj. Najbolje se jede u malim, seoskim kafanama, mada je kvalitet hrane svuda na visokom nivou. Ne treba zaboriti sarmice od vinove loze sa pirinčem, punjeni patlidžan, račići sa fetom. Na kraju dobro dode parče baklave ili alve.

■ SPORT I REKREACIJA

Na Simiju možete iznajmiti čamac, od najmanjeg na vesla do većeg koji će vas odvesti na najbolja mesta za snorklovanje ili pecanje. Ronjenje, na žalost, nije dozvoljeno.

■ ŠOPING

Na Simiju mogu da se nađu ručno radena keramika, odeća od pamuka, sunderi i školjke i sitni suveniri.

■ NOĆNI ŽIVOT I ZABAVA

Simi je mirno ostrvo, tako da tu nećete naći diskoteke koje rade cele noći. Zabava se svodi na nekoliko barova u Jalosu i Gornjem gradu. Ipak, dovoljno je sesti na neki kamen u marini i upijati atmosferu.

■ RAZNO

Baterijska lampa je uvek dobrodošla ako se kasno vraćate, budući da su neke ulice neosvetljene. Voda na Simiju je dragocena, tako da tuširanje treba skratiti. Kako je kanalizacioni sistem problematičan, u WC šolji ne treba bacati papir i otpatke.

▶ Osrtrovo Simi

■ geografski položaj

Simi pripada Dodekaneskom arhipelagu i nalazi se na krajnjem istoku Grčke, blizu Turske obale.

■ populacija zemlje i grada

Na Simiju živi oko 2.500 stanovnika.

■ kako stići do...

Pošto Simi nema aerodrom, jedini pristup ostrvu je putem katamarana koji saobraćaju sa Rodosa. Do Rodosa možete da stignete letom preko Ati-

■ medicinske norme

Za boravak u Grčkoj vakcinacija nije potrebna.

■ novac

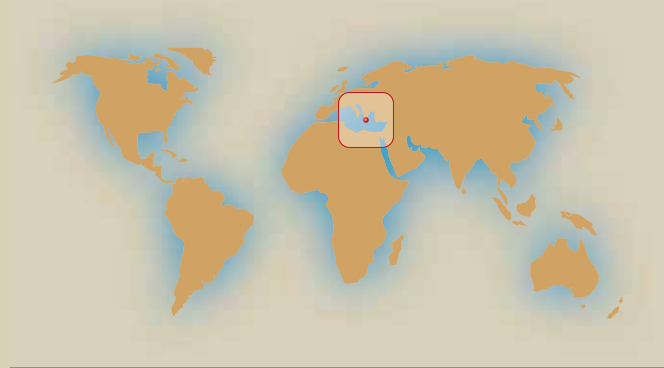
Euro.

■ struja

220 V, 50 Hz

■ smeštaj

Na Simiju nema velikih hotela, već se sobe i apartmani mogu naći u manjim

ne, kompanijom Olympic Airlines. Najbolja konekcija je petkom kada imate direktan let za Atinu u 14.00 i stižete u 17.15. Iz Atine se dalje nastavlja za Rodos u 18.50 i stiže u 19.50. Pošto u večernjim satima nemate katamaran za Simi, moraćete da isplanirate prenoćište na Rodosu i zatim se u 09.00 narednog dana ukrcate na brod za Simi u koji stižete u 13.00. Cena avionske karte do Rodosa je 240 eura plus takse i dodaci koji iznose oko 120 eura, a cena karte brodom u jednom pravcu iznosi sedam eura.

■ dokumenti

Za dobijanje šengenske vize za ulazak u Grčku potrebna su sledeća dokumenta: pasoš s rokom važenja najmanje još šest meseciod, molba popunjena latinicom, 1 slika, potvrda o zaposlenju, za studente, potrebna je i potvrda o pohađanju studija, putničko osiguranje, radna knjižica, dokaz o hotelskoj rezervaciji, povratna karta, putnički čekovi ili bankovne štedne knjižice u SCG ili u Grčkoj; za odlazak sopstvenim prevoznim sredstvom potrebna je saobraćajna dozvola i međunarodno osiguranje vozila.

■ klima

Leti su vrućine velike, ali je klima suva, zbog čega se toplo vreme lakše podnosi.

■ vremenska razlika

+1 sat u odnosu na SCG

■ jezik

Grčki

travelmagazine.co.yu i u prethodnim brojevima potražite broj 46 u kome je pisano o grčkim ostrvima, uključujući i Simi.

■ telefoniranje

Ako zovete Grčku iz SCG, okrenućete: 99 30. Pozivni broj za Simi je 22 401. Minut razgovora košta 17,33 dinara. SCG ćete iz Grčke zvati kao i iz bilo koje druge zemlje - 00 381 i pozivni broj odgovarajućeg grada. Minut razgovor košta 0,24 eura. Naši mobilni telefoni imaju roming u Grčkoj, ali možete da telefonirate i iz telefonskih govornica. Telefonske kartice možete kupiti na svakom kiosku.

■ kako se kretati kroz grad

Za kretanje po ostrvu možete da

koristite autobus i taksi, iznajmite motor (što vam ne preporučujem, budući da su putevi loši i strmi) ili, što je najprijatnije, možete da se vozite brodićem. Do nekih plaža može da se dode i peške, mada treba poraniti jer hlada nema, a sunce može da bude vrlo jako. Simi je povezan trajektom sa Rodosom.

